

СТРАТЕГИЯ 2020

НА НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Основните приоритети в стратегията за развитие на университета през следващите години са следните: развитието на образованието в НБУ в подкрепа на потребностите на студентите и очакванията на външната среда; създаването на изследователски капацитет на НБУ в иновативни и технологични области, както и във важни за развитието на обществото ни изследователски направления и разгръщане международно разпознаваема алтернативна творческа дейност; превръщане на продължаващото обучение в съществена част от индивидуалната подготовка за образователна степен и постоянна подкрепа на личния стремеж към успех; сътрудничеството със средното образование; интернационализацията на НБУ и развитието и поддържането на положителния и креативен публичен образ на НБУ.

I. КАЧЕСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И СЪВРЕМЕННИТЕ МУ ФОРМИ

A. Цели:

1. Насочване на университетското образование към образователните потребности на студентите и очакванията на външната среда

Качеството на университетското образование, насочено към образователните потребности на студентите и очакванията на външната среда, е резултат от взаимодействието на разнородни фактори. Най-важните от тях са:

- структурата, съдържанието и реализация на учебните програми;
- активността на студентите;
- квалификацията и мотивацията на преподавателите;
- компетентността и мотивацията на университетската администрация.

2. Развитие на Системата за управление на качеството

Необходимо е да се развие и актуализира Системата за управлението на качеството в НБУ - система от стандарти за учебната, научната и творческата, организационната и обществената дейност, както и показатели и процедури за оценяване и атестиране, обучение и стимулиране на университетската общност – студенти, преподаватели и администрация.

B. Задачи:

1. Оптимизиране на структурата, съдържанието и реализацията на учебните програми, ориентирани към студентите:

- 1) Структуриране на учебните програми на принципа на постъпателното изграждане на знанието, като се търси последователно придвижване от общото знание към специфични практически знания и умения.

Целта е студентите да придобият базови компетенции като способност за разбиращо четене и слушане, способност за точно писмено и устно изразяване на български и чужд език, ориентиране в характерните за съответната научна област въпроси, реалии и важни факти, способност за правилно използване на основни научни термини, способности за анализ, синтез и оценка. Общото, хуманитарно по своя характер, образование трябва да развие универсални ключови компетентности у студентите в областта на цифровите технологии, уменията за учене, инициативността и предприемчивостта, както и културната осведоменост и да повиши нивото на основните умения по езикова и математическа грамотност.

На тази база трябва да стане изграждане на специфичните за даденото професионално направление знания и умения, като се следи за поддържането на баланс между теоретични знания и аналитични и практически умения.

- 2) Изграждане и усъвършенстване на учебните програми и курсове чрез:
- намиране на баланс между променящите се демографски, икономически, социални и културни условия на външната среда и устойчивостта в развитието на програмите в НБУ;
 - участие на работодатели в създаването, оценката и провеждането на аудиторните и извънаудиторните учебни форми и утвърждаване на системата на редовно външно оценяване на учебните програми и курсове;
 - формулиране на компетенциите на завършващите студенти в съответствие със съвременното състояние на знанието, образователната степен и изискванията за определена професионална квалификация;
 - създаване на по-конкретна професионална насоченост на учебните програми чрез синхронизиране на образователните и професионалните стандарти;
 - актуализиране и разработване на нови стандарти за учебни курсове, извънаудиторни учебни форми и учебни програми за различните образователни степени, както и за знания и умения за структурирано представяне на знанията, за преподаване и оценяване, за учене и самооценяване, за учебни средства, за изследователска, творческа и проектна дейност;
 - пълноценно провеждане на стажове и практики с постоянно взаимодействие с бизнеса, държавната администрация, културните институции и неправителствения сектор;
 - свързване на научните изследвания и творческата работа в департаментите с учебните програми и включване на студентите в конкретни проекти и промяна на учебното съдържание в съответствие с резултатите.
- 3) Създаване на разностранна квалификация на студентите и повишаване на тяхната активност чрез стимулиране на:
- обучението в индивидуални бакалавърски и магистърски програми;
 - изграждане на междудепартаментни и интердисциплинарни учебни програми;
 - обучението в *minor*-програмите – втора специалност като стандарт за студенти с отлични постижения, подкрепяни от университета;
 - предоставяне на възможности за актуализиране на специфичните умения и ключовите компетентности на завършилите студенти чрез продължаващото обучение с цел повишаване на тяхната пригодност за трудова заетост.
- 4) Въвеждане на система за *tutorство* за подобряване на академично консултиране на студентите от преподаватели, независими от департаментната общност на записаната програма.
- 5) Дистанционализиране на учебните курсове и програми и развитие на електронното обучение.
- 6) Увеличаване броя на програмите и курсовете на английски език на базата на осигурено владение на английски от всеки възпитаник на НБУ най-малко на ниво B2.
- 7) Създаване на съвместни програми с чужди университети за получаване на двойна диплома.
- 8) Въвеждане на гъвкава система за акредитация на периоди и форми на обучение, включително на неформалното и самостоятелното учене, и на придобити социални умения.
- 9) Въвеждане на стандарти за съотношения между преподаватели и обучавани студенти по научни направления.
- 10) Въвеждане на система за редовна вътрешна оценка на програми и департаменти.

11) Експериментирание и въвеждане на подходи за изграждане на специалисти с адаптивен личностен профил, добър капацитет за хармонични емоционални отношения в групи и колективи, висока рефлексивност и лидерски качества.

2. Насочване на привличането, квалификацията и мотивацията на преподавателите в съответствие с мисията и профила на НБУ:

- 1) *Привличане на утвърдени, публично разпознаваеми личности с високи преподавателски, научни и практически постижения в страната и чужбина по различни форми на международен обмен.*
- 2) *Привличане на преподаватели, способни да преподават на английски или друг чужд език.*
- 3) *Инвестиране в кариерното развитие на млади преподаватели от НБУ с подчертани приноси за развитието на университета.*
- 4) *Повишаване на изискванията към докторските програми за интернационализация и изграждане на умения за практическа преподавателска и изследователска работа.*
- 5) *Провеждане на обучителни програми за преподавателите и обвързването им със системата за оценяване и атестиране. Програмите могат да бъдат за въвеждане в университета (за новопостъпилите преподаватели), за системите за професионално израстване, за изискванията за работа и научно ръководство на студенти и докторанти, за изискванията и добрите практики в определени форми на обучение, за усвояването на съвременни форми на преподаване и оценяване, за подобряване на уменията за дистанционно обучение и преподаване на чужди езици.*
- 6) *Осигуряване на условия за поддържане и подобряване на специалната и педагогическата квалификация на преподавателите съобразно темпа на обновяване на знанието и методиките на преподаване.*
- 7) *Включване на повече преподаватели в програмите за международна мобилност.*
- 8) *Подобряване на системите за оценяване и атестиране на преподавателите, тяхното прилагане и обвързване на допълнителните възнаграждения с резултатите и тяхното качество.*

3. Повишаване на ефективността на университетската администрация чрез развитие на компетентността и мотивацията:

- 1) *Въвеждане на система за електронно управление (система за документооборот).*
- 2) *Въвеждане на механизми за повишаване на културата на взаимодействие със студентите и преподавателите.*
- 3) *Изграждане на система за обучение в програми за въвеждане в университета (за новопостъпилите), за изискванията за работа със студенти и преподаватели, за съвременни форми на организация и управление, за специфични умения на работното място, за подобряване на уменията по чужди езици и др.*
- 4) *Изграждане на система за неформално оценяване и атестиране на постиженията в работата и резултатите от обучението и обвързването им с допълнително възнаграждение.*
- 5) *Въвеждане на система за редовна вътрешна оценка на университетските администрации.*

II. ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ

A. Цели:

Приоритетите по изследователската и творческата дейност превръщат НБУ в университет със собствено лице. Те ще оформят публичния образ на университета чрез изследванията в обществените науки, информационните и комуникационни технологии, енергийната ефективност и устойчивото развитие, когнитивната наука, интегрираните градски изследвания и изучаването на българското посткомунистическо общество, горещите балкански и световни проблеми, както и чрез международно разпознаваема алтернативна творческа дейност. Тези приоритети ще допринесат и за:

- 1. Изграждане на научно-изследователска политика на НБУ за преподаване, базирано на изследвания.**
- 2. Създаване на изследователски капацитет на НБУ в иновативни и технологични области.**
- 3. Развитие на вътрешното и международно сътрудничество във важни за развитието на обществото ни изследователски направления.**
- 4. Развитие на гражданското образование и подобряване на образа на НБУ чрез сферата на изкуството.**

Приоритетите на изследователската и творческа дейност могат да се групират в три задачи, имащи своята значителна тежест в университетското развитие.

B. Задачи:

1. Развитие на изследванията в областта на обществените науки

Изследванията в областта на обществените науки включват основно дейността на департаментите по право, икономика, масови комуникации, политология, социология, социална работа, публична администрация, антропология, нова българистика, история и когнитивна наука и психология, както и в центровете за научно-изследователска дейност. Основен фокус в техните изследвания ще бъдат:

- 1) анализите на характеристиките и тенденциите в посткомунистическото българско общество;
- 2) формулирането на подходи, модели и послания към българското общество в посока на модерно устойчиво национално развитие и интегрирано градско развитие;
- 3) развиване на конструктивно разбиране на ситуацията в България - не като криза, не като пропадане на страната, а като основа за работа в много области;
- 4) свързването с бизнеса - особено в дейността на научно-изследователските центрове, които се разглеждат не просто като места на преподаватели, за които няма достатъчно курсове, но като място за връзка между потребностите на бизнеса и обществените изследвания;
- 5) осмислянето на мястото и ролята на университета в променящата се среда с хоризонтални връзки, променящи се ценности, нов тип лидерство и екипно действие;
- 6) развитие на оценяващи изследвания в широкия смисъл на думата;
- 7) поставянето на акцент върху фундаменталните аспекти на когнитивните изследвания и приложението им в образованието (от детските градини до университетско ниво), в развитието на малките деца (вкл. деца от малцинствени етнически групи, деца с атипично развитие), в роботиката и информационните технологии;
- 8) специфичните демографски, потребителски, образователни и браншови изследвания на българското общество с оглед на нуждите на отделните програми за привличане на кандидат-студенти и студенти в НБУ;

- 9) проучването на социалните мрежи и тяхната динамика в контекста на идеята за „общество на социалните мрежи”, по отношение на развитието на интернет бизнеси и виртуални компании и по отношение на образа на НБУ в тях;
- 10) изследване на възможностите, мотивите, стратегиите и политиките за задържане на човешкия потенциал в страната;
- 11) публикуване на изследователските резултати на английски език.

2. Изследвания в иновативни, технологични и конвергентни области от точните и природните науки

Департаментите по информатика, телекомуникации и науки за земята, развиващи изследвания в иновативни, технологични и конвергентни области от точните и природните науки, се насърчават да:

- 1) разширят обхвата на научните области съобразно съвременните глобални научни тенденции;
- 2) се ориентират не просто към фундаменталната страна на ИКТ, а на приложенията на ИКТ в други области;
- 3) задълбочат творческите и изследователски дейности съвместно с бизнеса с цел развиване на пълноценна изследователска и приложна дейност и създаване на условия за пълноценна практика на студентите;
- 4) създадат механизми и практики за подкрепа на иновациите в смесени екипи от преподаватели и студенти в съответствие със стратегиите и плановите документи на ЕС за периода 2014-2020 г.;
- 5) развият собствена материална база в малък брой научни области като информационни и комуникационни технологии и енергийна ефективност;
- 6) съгласуват изследванията в областта на информационните технологии със стратегическите изисквания на софтуерната индустрия в България от 2012 г. и бъдещите ѝ модификации, както и по-общо с основните стандарти и подходи в икономиката на знанието.

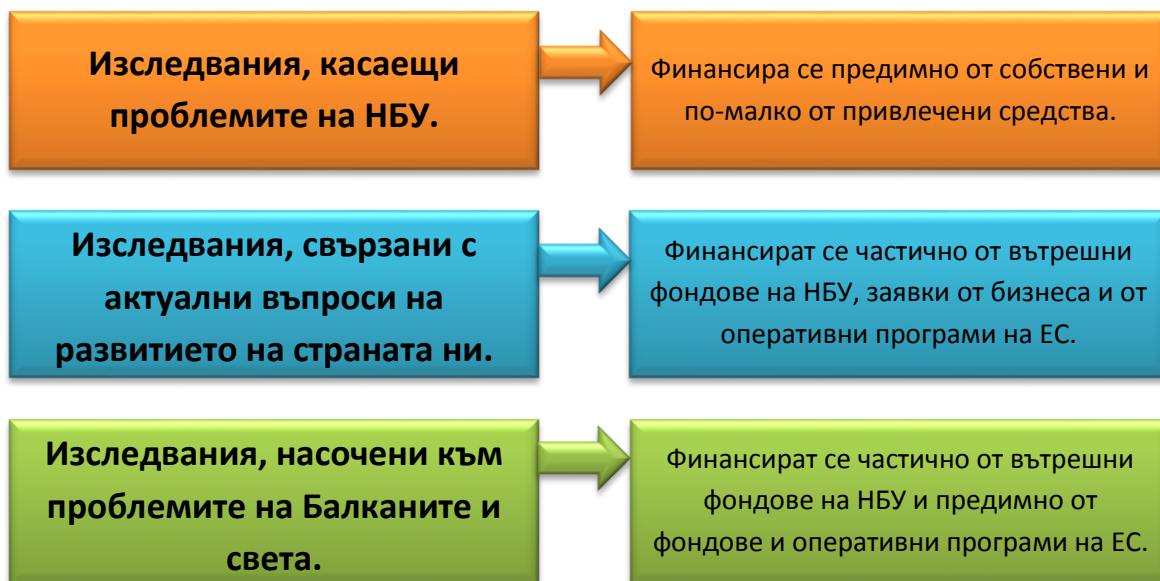
3. Развитие на творческата дейност на университета

Третата област, където постиженията ни са може би най-значителни, е за развитие на творческата дейност в университета, която изисква развитие и позициониране на изкуството в обществото. Това изисква:

- 1) развитие на майсторските класове на творци с международно признание;
- 2) развиване на творчество и обучение по култура, което е ситуирано именно културно-хуманитарно, което да излъчи истински проекти за промяната на гр. София, както и на непосредствената за университета градска среда в кварталите Овча купел и Горна Баня;
- 3) обвързване на творческата дейност с преподаването и повишаването на възможността за разкриване на работни места в областта на културата;
- 4) свързване на висшето образование по изкуства със средното образование чрез трайни инициативи и практики;
- 5) проучване на възможности и осъществяване на творчески проекти в европейски мрежи и програми и търсене на подкрепа от страна на арт-центровете и департаментите;
- 6) разбиране на света като опит да бъдеш различен и толериране на различността;
- 7) инициране на Балкански и Черноморски проекти и повишаване на разпознаваемостта за европейската артистична общност;
- 8) изграждане на стратегически партньорства с потенциални работодатели чрез нови изследователски проекти и вътрешно университетски интердисциплинарни проекти;

- 9) производство на собствена филмова и телевизионна продукция, като водеща при определяне на публичния образ на НБУ и като пространство на стажове и професионално израстване на студенти от различни творчески специалности;
- 10) превръщане на Центърът по изкуства в творческо средище, където всеки студент и гражданин има достъп до изработване на разнообразни културни и художествени търсения и създаване на културен продукт с икономическа и социална стойност, както и в гостоприемна среда за творческа мобилност и домакинство на международни културни събития.

С оглед финансирането на творческата и изследователска дейност могат да развият три форми за осигуряване на ресурси:

III. ДИСТАНЦИОННО, ЕЛЕКТРОННО И ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

A. Цели:

Съвременните тенденции за обучение през целия живот и отделяните средства за това могат да бъдат рационално използвани за дейности, компенсирани намаляващия брой студенти в редовна форма. Има вероятност продължаващото, електронното и дистанционното професионално и специализиращо обучение да се превърне в същинското обучение, с което се осигурява подходяща работа и реализиране на личния стремеж към успех.

1. Дистанционно обучение

- 1) Развитие на дистанционното обучение на основата на електронни форми и средства за комуникация.
- 2) Увеличаване на разнообразието от предлагани специалности в бакалавърска и магистърска степен.
- 3) Ръст на броя студенти в дистанционна форма на обучение.

2. Електронно обучение

- 1) Развитие на платформата за електронно обучение Мудъл НБУ.
- 2) Въвеждане на изцяло електронни форми на обучение в НБУ.
- 3) Въвеждане на нови методики и технологии в преподаването.
- 4) Обучение и квалификация на преподавателите.

3. Продължаващо обучение

- 1) Разработване на специфични целеви групи и разширяване на обхвата на обученията.
- 2) Увеличаване на преподавателите от практиката и съобразяване на предлаганите обучения с нуждите на бизнеса.
- 3) Привличане на финансиране.
- 4) Развитие на кратки учебни форми.
- 5) Ръст на броя студенти в продължаващо обучение.

B. Задачи:

1. Дистанционно обучение

- 1) Повишаване на качеството на дистанционното обучение чрез:
 - усъвършенстване на учебните материали
 - въвеждане на нови форми за електронна комуникация
 - обучение и квалификация на преподавателите
 - привличане на преподаватели от практиката
 - преминаване към безсеместриално и безсесийно обучение
 - въвеждане на адекватни нормативни регулации
- б) Стартиране на нови програми с акцент върху:
 - магистърски програми
 - програми в департаментите със слаб прием в редовно обучение
 - развитие на индивидуални програми с ДФО
- в) Развитие на нова рекламна стратегия в опит да се достигне до потенциалните студенти в малките и средни градове.

2. Електронно обучение

- 1) Въвеждане на нови възможности за обучение в Мудъл НБУ.
- 2) Разширена интеграция на Мудъл НБУ с останалите системи.
- 3) Въвеждане на курсове с електронна форма на обучение (ЕФО).
- 4) Развитие на нормативните документи, уреждащи и стандартизиращи електронното обучение в НБУ.

- 5) Разработване на стратегия за обучение и квалификация на преподавателите за провеждане на електронно обучение.
- 6) Следване на водещите тенденции и нови технологии в сферата на образованието.

3. Продължаващо обучение

- а) Разработване на нови целеви групи:
 - ученици - подготвително обучение преди висше образование
 - завършили студенти в НБУ – доучване (career coaching)
 - представители на малкия и среден бизнес
 - служители в държавна администрация - квалификация
 - служители в здравния сектор – ИТ обучение и езици
 - чужденци – езици, култури, изкуство
- б) Връзка с бизнеса чрез:
 - развитие на „академии” и „майсторски класове” с преподаватели от практиката
 - взаимодействие с работодателски организации
 - международно сътрудничество
 - въвеждане на програми с дуално образование
- в) Привличане на финансиране:
 - по проекти и програми
 - участие по обществени поръчки
- г) Развитие на семинарна програма и публични лекции.
- д) Развитие на летен университет в НБУ.
- е) Развитие на ИТ обучения и сертифициране на знания.
- ж) Развитие на езиково обучение:
 - чужди езици за българи
 - български език за чужденци
 - специализирани обучения за бизнеса
- з) Въвеждане на авангардни и иновативни методи за обучение.

IV. СЪТРУДНИЧЕСТВО СЪС СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

А. Цели:

1. Увеличаване на броя на кандидатстващите в НБУ.
2. Привличане като студенти в НБУ на млади хора, които са сред най-талантливите, най-мотивираните, най-активните завършващи випускници на средните училища.
3. Повлияване върху реформата на средното образование в България като основни потребители на нейните резултати.

Б. Задачи:

1. Организиране на *обучение на учители* от средните училища (семинари по възлови теми от училищната програма, особено новото учебно съдържание, дискусии, въпроси, новости в науката, семинари по методи на преподаване и оценяване, по електронни ресурси и т.н.). Кандидатстване пред МОН, европейски и чуждестранни фондове с проекти за обучение на учители.
2. Организиране на *фестивали (музикални, театрални, филмови, танцови, на книгата) и карнавали за ученици*, в които да се представят нашите студенти в областта на изкуствата, включително и занимателна наука, представена от студентите в областта на науките, представяне на книги и електронни ресурси. Повече атрактивност в *дните на отворени врати* в НБУ.
3. Организиране на *лектории, семинари за ученици на място в училищата*, в които да се работи с най-любознателните и мотивирани и да бъдат привлечени в НБУ чрез лични контакти.
4. *Работа с млади таланти*: Издирване на млади таланти чрез система от конкурси, състезания, олимпиади, ученически конференции и осигуряване на научно ръководство на отборите и на индивидуални ученици. Въвеждане на ранен условен прием (още в 10-11 клас) и предоставяне на стипендии за талантливи ученици, лауреати на конкурси и олимпиади.
5. Изграждане на *мрежа от асоциирани с НБУ училища (включително и частни)* на базата на съществуващите договори с НБУ, както и на нови такива. Училищата в тази *асоциация* да имат определени привилегии – записване в 3-ти семестър на техни ученици при определени условия, акредитиране на курсове, методическа помощ на учителите, осигуряване на кръжоци, даряване на техника и други. Организиране на *сътрудничество между училищата в мрежата*, включително и провеждане на състезания, турнири, размяна на преподаватели, размяна на ученици за един ден и други. Привличане в тази асоциация на елитните гимназии.
6. *Участие на ученици в последните класове в наши инициативи* (летни школи, семинари и други), което да е бесплатно за тях.
7. *Разработване на безплатни електронни университетски курсове за ученици*, които да дават представа за обучението в университета и преподавателите.

V. ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯ НА НБУ

A. Цели:

1. Изграждане на капацитет за преподаване на английски език (и евентуално и други чужди езици).
2. Привличане на значителен брой чуждестранни студенти в НБУ.
3. Активно участие на НБУ в международни университетски изследователски и учебни програми.

B. Задачи:

1. Разработване на *качествени устойчиви програми на английски език* (евентуално и на други чужди езици), отговарящи на европейските стандарти и заедно с това със своя физиономия в области, в които имаме сериозен потенциал (изкуства, информатика, телекомуникации, когнитивна наука и психология, археология, балкански изследвания, антропология, политически науки и международни отношения, философия и социология).
2. Създаване на *безплатни електронни курсове на английски език*, които да рекламират университета.
3. Излизане на университета на *световните изложения за образование*, както и осъществяване на *реклама в интернет, работа с местни агенции и чужди посолства*.
4. Създаване на *съвместни програми с други европейски университети* на бакалавърско, магистърски и докторско равнище. Издаване на съвместни дипломи.
5. *Развитие на мобилността*, както на студентите, така и на преподавателите в НБУ, така че по-голяма част от тях да получават и международен опит.
6. Изграждане на *международна академична среда в НБУ*, чрез привличане на чуждестранни участници в конкурсите и привличането им за щатни преподаватели в НБУ и чрез широка гама от гост-лектори както за интензивни курсове и летни школи, така и за семинари и конференции.
7. Участие на НБУ в *международни изследователски консорциуми* за реализация на определени изследователски проекти.
8. Изграждане на *система за обслужване и помощ на чуждестранните студенти*: настаняване (по възможност изграждане на общежитие, но на първо време мрежа от евтини и сигурни квартири), издаване на визи, намиране на работа, безплатно обучение на български език.
9. *Подкрепа в развитието на преподавателите* при подготовката им за преподаване на чужд език (интензивни курсове по академичен и разговорен английски, методическа и езикова помощ при изготвяне на учебни материали, осигуряване на специализации), както и *тяхното финансово стимулиране* при международен успех на дадена програма.

VI. ПУБЛИЧЕН ОБРАЗ И ВЛИЯНИЕ НА НБУ В ОБЩЕСТВОТО

А. Цели:

- 1. Подобряване на публичния образ на НБУ - „Ако съм студент, нека да бъда в НБУ“. Доброто име и влиянието на университета в обществото са от първостепенно значение за успешното развитие на НБУ. Въпреки не малкото успехи до този момент, през следващите години е необходимо да се концентрират усилията в постигане на по-добри резултати.**
- 2. Чрез разнообразни и добре планирани действия положителния и креативен имидж на НБУ да се налага непрекъснато в обществото.**

Б. Задачи:

За постигане на тази стратегическа цел са необходими разнообразни инициативи като:

- 1. Рязко подобряване на маркетинговата и рекламна дейност.**
- 2. Създаване на културно-информационен център на НБУ в центъра на София.**
- 3. Изследователската дейност да представя своите резултати на обществото като своеобразен принос към него.**
- 4. Департаментите, работещи в сферата на обществените науки, да излъчват послания към обществото за едно модерно устойчиво развитие.**
- 5. Департаментите на изкуствата да засилят представянето си пред широката публика, особено чрез възможностите на проектиращия се радио-телевизионен център.**
- 6. По-активно развитие на сезонните школи с привличане на водещи експерти по тематика, съобразена с интересите на обществеността, бизнеса и артистичните среди.**
- 7. Представяне на научната и издателска продукция на НБУ по подходящ начин.**
- 8. Идентифициране и работа с външните и вътрешните аудитории на НБУ:**
 - а) външни:** кандидат-студенти, родителите, обществото, бизнесът като пазар на труда.
 - б) вътрешни:** студенти и алумни, преподаватели, администрация.
- 9. Отправяне на ясно изразени послания към всички по-малки сегменти от аудитории, които са свързани с НБУ, както и с обществото като цяло. Посланията трябва да акцентират на постигнатите успехи на НБУ като:**
 - а) Изключителна материална база.**
 - б) Качествени преподаватели.**
 - в) Либерални, но силни връзки между преподаватели и студенти.**
 - г) Качествено, модерно, но и индивидуално образование.**
 - д) Възможности за стипендии.**
 - е) Участие в Еразъм.**
 - ж) Общо образование.**
 - з) Професионално образование.**